

Going places: Brukerveiledning

1 Målgruppe og mål

Going places er en nettressurs med digitalt læringsmaterieil for elever på ungdoms-trinnet. Målet er

- å gjøre språklæring multimedial
- å gi elever/læreren større muligheter til å tilpasse språkinnlæringsmodus (tekst, lyd, film og stillbilder) til den enkeltes styrker og læringstempo
- å la elever arbeide med et felles tema, men på ulike faglige nivåer
- å utvide ordforrådet både aktivt og passivt
- å få innblikk i kulturelle forhold i ulike engelsktalende land og kunne sammenligne disse med samfunnsforhold i Norge, og eget liv
- å få innblikk i hvordan ungdom på egen alder i ulike engelsktalende land lever og tenker
- å videreutvikle grunnleggende ferdigheter i engelsk

2 Nøkkelegenskaper

Tekster, lyd- og filminnslag og oppgaver er utformet for å fremme grunnleggende ferdigheter i engelsk, det vil si å kunne forstå skriftlig og muntlig engelsk, å kunne uttrykke seg både skriftlig og muntlig, å kunne regne og å kunne bruke digitale verktøy.

Hovedtrykket er på innlæring og utvidelse av ordforråd, taleferdighet, lytteferdighet og leseferdighet. De fleste oppgaver i tilknytning til tekst løses på skjerm. En del oppgaver krever svar i notatform, andre skrijving av et avsnitt eller to, ofte som forberedelse til muntlig arbeid i par eller i smågrupper. Det er lagt stor vekt på samhandling, både muntlig og skriftlig.

Elevene

- bruker ulike medier både alene og i grupper slik de gjør i sin digitale hverdag ellers
- får tilrettelagt lyd, bilder, kortfilmer og tekst som utgangspunkt for språklæring
- får tilgang til et mangfold av oppgaver basert på autentiske samtaler på engelsk tilrettelagt for språklæring
- opplever ekte kommunikasjon med medelever pga. informasjonskløft i oppgaver (elever i pararbeid snakker for eksempel ikke om noe de allerede begge vet hva er)
- løser praktiske oppgaver som bevisstgjør dem i måter å øke ordforrådet på
- uttrykker egne tanker og meninger i samhandlingsoppgaver med andre
- bruker nærmiljøet og eget liv i oppgaver
- bruker også ikke-verbale ferdigheter til å samhandle og vise språkforståelse (tegne, ta bilder, lage mat)

Læreren

- får tilgang til et stort mangfold av materiell, både når det gjelder temaer og oppgaver
- får et skråblikk på kultur og hverdagsliv i engelsktalende land på en måte som trekker elevene inn i stoffet
- sparer tid mht. søk etter egnede filmer og tekster på nettet
- får et stort utvalg differensieringsmuligheter
- får tilrettede kortfilmer med oppgaver som kan brukes både av enkeltelever (på skolen eller hjemme), av smågrupper og i hele klassen på ulike nivåer
- får billedlige og språklige illustrasjoner av kulturelle forhold nedfelt som del av kompetansemål i fagplaner

3 Komponenter

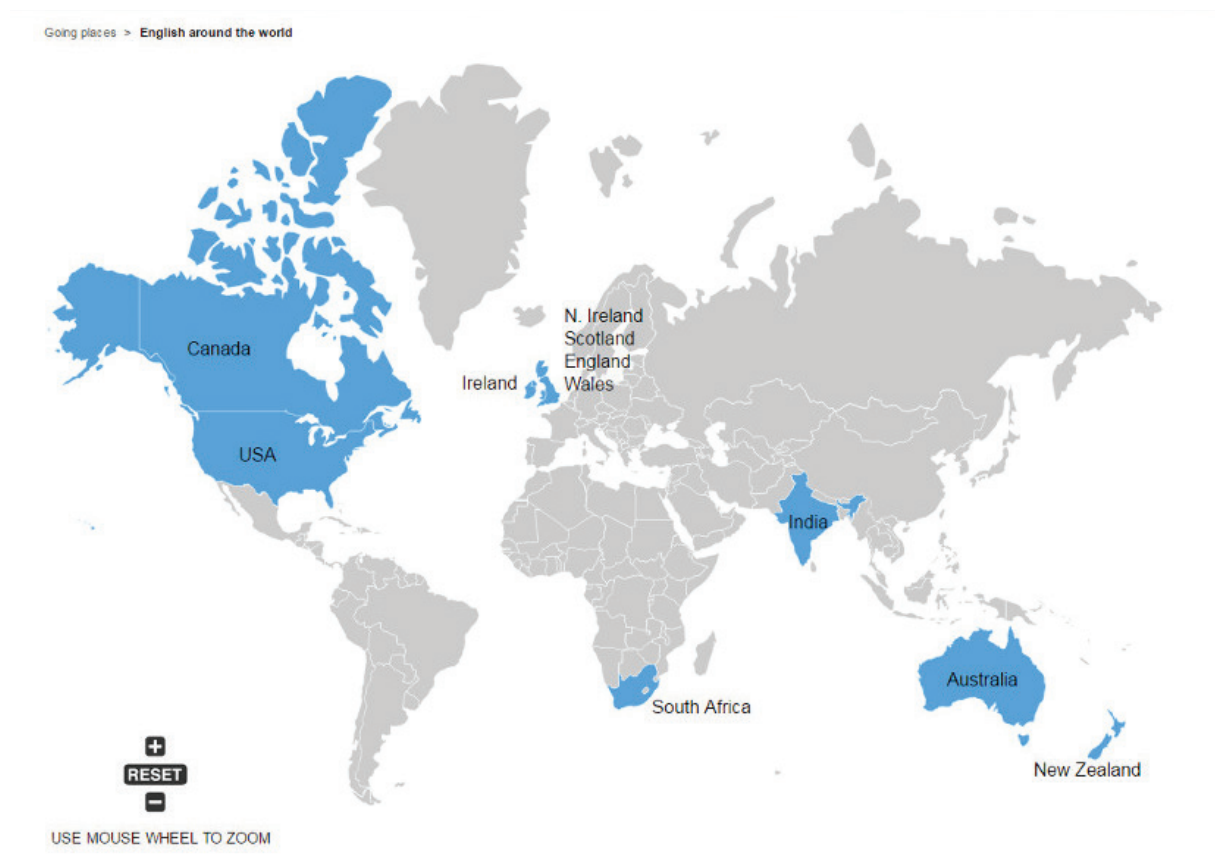
Going places består av tre komponenter:

- 1 *English around the world* – et tematisk blikk på 11 engelsktalende land med utgangspunkt i dokumentarbilder, spesialskrevne tekster, autentiske intervjuer og lydopptak
- 2 *Mini movies* – 47 kortfilmer (1–5 minutter) fra England og USA med tilrettelagte oppgaver
- 3 *Picture this* – 75 stillbilder fra England og USA med tilrettelagte oppgaver

English around the world

Åpningssiden viser et interaktivt verdenskart. Ved å klikke på land i blått kommer man inn i ressursbanken for det aktuelle landet. Man kan også komme inn i ressursbankene ved å benytte meny på venstre side.

Følgende 11 land inngår i *English around the world*:

1 Åpningssekvens

Den første sekvensen (*Welcome to the USA/New Zealand osv.*) består av en introduksjonstekst med oppgaver som presenterer samfunnsforhold, historie og ev. informasjon om urbefolkning og hvorfor landet er blitt engelsktalende.

Introduksjonsteksten finnes i to versjoner: normal- og lettlestversjon. Den lettleste teksten inneholder samme nøkkelinformasjon som normalversjonen, men er 30–40 % kortere, har et enklere ordforråd og enklere syntaks. Oppgavene er også tilpasset nivået til elever som kan ha nytte av lettleste tekster.

Eksempel: [Welcome to England](#)

2 Bildekarusell

Vi har lagt vekt på utstrakt bruk av bilder for å forklare og utdype tekstene. Bildene er som oftest plassert i en karusell øverst på siden, slik at elevene kan bla gjennom bildene og danne seg et inntrykk av hva teksten handler om, før de leser den.

3 Øvrige sekvenser

For hvert land er det 5–9 sekvenser med oppgaver, tekst, lyd, videoklipp fra YouTube, aktiviteter og oppgaver basert på innhenting av informasjon fra eksterne nettsider med mer. Sekvensene omhandler temaer som er aktuelle i landet, og gir samtidig et skråblikk på kulturelle forhold og hverdagslivet sett fra et norsk ståsted.

Tekstene har en relativt muntlig fortellerstil, og inneholder direkte henvendelser til eleven (Did you know ...?, Why do you think xx happened?). Elevene blir oppfordret til å tenke på eget liv og tilsvarende samfunnsforhold i Norge slik at det blir lettere å forstå informasjon om landet de leser om. Tekstene er på ulike nivåer, og varierer i lengde.

Eksempel 1: [Mobiles + Mxit = ☺](#)

Eksempel 2: [Life's a beach](#)

Eksempel 3: [Super-sized or super hungry?](#)

Eksempel 4: [Zero and other inventions](#)

4 Lyd

Alle tekster er lest inn. Lyden har flere funksjoner:

- Støtte til forståelse av innhold: Elevene kan velge å lytte til teksten mens de leser den. Tonefall, trykk og pausering hjelper forståelsen. Dette bidrar til læring for elever på ulike nivåer. Lydstøtte er svært viktig for elever med lese- og skrivevansker, men mange elever velger lydstøtte uansett nivå, og elever på et høyere faglig nivå vil kunne lære en del om språket på egen hånd når de lytter, slik de gjør det når de hører engelsk på film osv. i fritida.
- Presentasjon av standardengelsk fra ulike land: Introduksjonstekstene (både normalversjon og lettlest versjon) er lest inn på standardengelsk fra det aktuelle landet, det vil si kanadisk engelsk, walisisk engelsk osv. På den måten blir elevene presentert for et større utvalg av engelskvarianter. Øvrige tekster er lest inn på standard britisk og amerikansk engelsk.
- Presentasjon av naturlig tale fra andre engelsktalende land enn UK og USA: Lydintervjuer med personer fra Northern Ireland, Ireland og New Zealand bidrar til å utvide elevenes oppfattelse av og forståelse for ulike former for engelsk. Disse personene forteller om oppvekst og erfaringer fra hjemlandet, samt opphold i og betraktninger om levesett i ulike land. Disse sekvensene er en god utfordring for faglig sterke elever. Noen av samtalene presenteres også som lydfilmer, det vil si at innholdet i samtalen illustreres med filmsnutter og stillbilder mens personen snakker, noe som levendegjør innholdet og bidrar til forståelse. Samtalene er også transkribert slik at elevene kan velge om de ønsker å ha lesestøtte mens de lytter. Eksempel: [You could hear the windows shaking](#)
- En enkel innføring i regionale taleforskjeller i USA og UK: Elevene blir presentert for enkle regionale forskjeller i uttale og ordbruk i ulike deler av USA og UK. De får også oppgaver der de skal prøve å identifisere aksenter og herme etter en aksent. Slike oppgaver synes mange elever er morsomme, og de bidrar også til bevisstgjøring om språkforskjellene i engelskvarianter rundt omkring i verden.

5 Oppgaver

Mange tekster har en førøppgave: *Before you read*. Førøppgaven skal sette tankene i sving rundt et tema og forberede elevene på innholdet i en tekst. Når elevene arbeider på egen hånd, har mange imidlertid en tendens til å hoppe over undringsoppgaver uten fasitsvar. Det er viktig å informere om formålet med slike oppgaver og la elevene erfare at de lærer mer og på en lettere måte om de gjør førøppgaven, enn om de hopper over den.

Hvorfor er slike oppgaver viktige? Det er viktig for alle elever, uansett nivå, å få trening i å prøve å uttrykke seg på engelsk uten at det nødvendigvis er helt riktig språklig sett. Om de bruker norske ord eller gjør grammatiske feil, er ikke så viktig i denne sammenhengen. De skal glede seg over ord de kan, tørre å prøve ting de er usikre på, merke seg ord og uttrykk de mangler på engelsk, men ikke streve med ordbok. Økt bevissthet om temaet og det de selv klarer å uttrykke, øker også bevisstheten rundt innholdet i påfølgende tekst.

Elever som befinner seg på et lavere nivå, kan besvare *Before you read*-oppgaver på norsk om det vil kreve uforholdsmessig mye tid og krefter for dem å uttrykke seg på engelsk. På dette stadiet er aktivering av forkunnskaper og tanker det viktigste.

Oppgavene etter teksten viser om elevene har forstått hovedtrekkene og detaljer i teksten. *Getting the gist* og *Checking details* gir trening i henholdsvis skumlesing og nærlesing. Deretter er det en eller flere ordforrådsoppgaver, *Word building*, som både aktiverer ordforrådet i teksten, ordene elevene ev. allerede behersker, og viser dem måter de kan utvide ordforrådet på.

Grunntemaet i teksten utvides i de siste oppgavetyperne, og elevenes egne meninger, erfaringer og kunnskaper om samfunnsforhold trekkes også inn. I *Digging deeper* henter elevene for eksempel inn informasjon fra tekst og videoklipp på nettsteder knyttet til temaet. Eksempel: [The Eden Project](#)

I *Your turn to talk*, *Your turn to write and talk*, *Your turn to role-play* osv. arbeider elevene som oftest i par eller i smågrupper, og presenterer informasjon de har innhentet, samt egne meninger. Kommunikasjonen i par og grupper oppleves som ekte fordi elev-

ene har ulik informasjon eller ulike meninger som de skal prøve å formidle, avhengig av hva de har arbeidet med i første del av oppgaven. Eksempel: [Your turn to write](#)

Noen sluttoppgaver er praktiske. Elevene tar for eksempel bilder i nærmiljøet eller lager mat etter en engelsk oppskrift: Eksempel: [Your turn to cook](#)

Sluttproduktet i mange sekvenser er lydopptak som elevene selv gjør av en diskusjon i par, en presentasjon som holdes i smågrupper, eller en tekst de skriver sammen, som så sendes til læreren eller medelever. Tilbakemelding fra medelever er integrert i oppgavene. Læreren kan selv velge tilbakemeldingsform.

Opgaver av denne typen er utformet slik at de er åpne og tillater elevene å arbeide på det nivået de befinner seg på. Læreren kan gjennom sammensetning av par og smågrupper bestemme om elevene skal være på ca. samme nivå eller ulikt nivå. Oppgavene er fleksible og gir store differensieringsmuligheter.

Mini movies

Forlaget og forfatteren har vært på to reiser til England og USA der vi har filmet mange forskjellige ungdommer og noen få voksne. Filmene er tatt opp i Norwich, en liten by øst i England, og i Dubuque og Decorah i delstaten Iowa i USA. Med utgangspunkt i disse opptakene er det utviklet tilrettelagte oppgaver som hjelper elevene til å forstå muntlig engelsk, og som også bidrar til videre arbeid med grunnleggende ferdigheter.

Gjennom arbeidet med filmene utvikler elevene alle språkferdigheter, samt digitale ferdigheter. Elevene viser forståelse av innhold gjennom både muntlige og skriftlige oppgaver. Hovedtrykket er naturlig nok på forståelse av naturlig tale, men leseferdighet fremmes ved bruk av transkripsjoner og i oppgaver der elevene blir bedt om å innhente informasjon fra bestemte nettsider som utvider temaer i filmene.

1 Kategorier og nivåinndeling

Mini movies er autentiske kortfilmer rettet mot ungdom. Vi kommer tett innpå engelsktalende ungdommer som snakker om temaer de er opptatt av, og som er relevante også for ungdom i Norge. Filmene viser forskjellige varianter av engelsk, og det er stor

variasjon i oppgavene tilknyttet filmene. Oppgavene er enkle å differensiere slik at elever på ulike nivåer kan arbeide med samme stoff.

Filmene varer mellom 1 og 5 minutter, og er delt inn i følgende tematiske kategorier:

MINI MOVIES

●○○ easy ●●○ normal ●●● difficult			
Looking ahead	The great outdoors	What is really important	Learning for life
A future pilot ●●○	A great white ●●●	A helping hand ●○○	A new language, a new culture ●●○
A part-time job ●●○	Camping in Kenya ●●○	A young driver ●●○	Immigrant schools in the USA ●●●
Acting ●○○	South Africa ●●●	Curfew ●●○	School and drama ●●●
Coffee shop ●●○		I kinda needed a job ●●●	School in Kenya and England ●●●
Make-up artist ●●○		It means a lot to me ●●○	The school bus ●●●
Outcast ●○○		Preparing for prom ●●●	
Speech class ●●●		Social media ●●○	
		The prom ●●○	
What's not to like?	Nearest and dearest	Adrenalin kicks	Different from here
A perfect holiday ●○○	A true friend ●○○	Christmas ●●○	Drivers Ed ●○○
American food ●●○	Family here and there ●○○	Parkour ●○○	I love Japan ●●○
Bikes and trucks ●●○	He's lovely ●○○	Part of the team ●●○	It's gonna be a long journey ●●○
Lunch ●●○	My dog Eddie ●○○	Tattoos ●●○	Living with two languages ●●○
This is Iowa ●●○	Quite a big age gap ●○○	Track and field ●●●	Security ●●○
What teens do ●●○			The Mikkelsons ●●○
Wild food and wildlife ●●●			Tornado drill ●●●

I filmen [School Bus](#) forteller tre ivrige engelske gutter om det som foregår på skolebussen, om vennskap og om skolehverdagen i England. I [Speech Class](#) er det først et opptak i et amerikansk klasserom, så forteller en ungdom om faget, om hvordan det oppleves å trene på å presentere en idé, overtale noen eller å framstå best mulig i et jobbintervju. I [Parkour](#) forteller en trener om hva som er morsomt med denne idretten, og vi får se ulike «moves». I [Make-up artist](#) forteller en ungdom om yrket hun vil utdanne seg til, og viser fram ulike rekvisitter. Den tematiske spennvidden i *Mini movies* er med andre ord stor.

Filmene er merket etter språknivå. Det er tre nivåer: *, ** og ***. Nivåene tilsvarer ikke automatisk 8., 9. eller 10. trinn. Ulike temaer kan interessere på alle nivåer. Nivåinndelin-

gen gir hovedsakelig en pekepinn på grad av språklig utfordring. *** betyr at personene i filmene snakker fort eller i munnen på hverandre, eller at de bruker litt mer komplekse ord og uttrykk som tilhører et fagområde.

2 Naturlig tale

Personene snakker uten manus. Noen snakker alene til intervjueren, som er bak kamera og sjelden høres. Noen snakker i par, andre i smågrupper. Dette er naturlig tale, med nøling, repetisjon, ombestemmelser, avbrudd og latter. Vi kommer tett innpå intervjuobjektene, og de snakker ærlig og engasjert om det de er opptatt av.

Par- og gruppesamtalene gir unike innblikk i kommunikasjon på engelsk: hvordan en samtale utvikler seg, hvordan folk viser enighet/uenighet, ungdomsspråk, ikke-verbal kommunikasjon med mer.

Samtalene kan pauseres, spoles fram og spoles tilbake. Det er oppgitt løpende tidsangivelse.

3 Transkripsjon

Alle samtaler er transkribert. Opptak fra UK er transkribert på standard britisk engelsk, og nølelyder er transkribert som *er* eller *erm*. Opptak fra USA er transkribert på standard amerikansk engelsk, og nølelyder er transkribert som *uh* eller *uhm*.

Pauser er merket ... Ombestemmelser er merket -, for eksempel: *do-*, *doing*. Avbrudd er merket –, for eksempel: *I really want to – What I mean is, you know how ...*

Ved å klikke på knappen «Vis tekst» kan elevene følge med på transkripsjonen mens de ser på filmen. Dette kan være nyttig der man vil sjekke ord og uttrykk man ikke helt oppfatter, og for elever som befinner seg på lavere nivå. Samtidig er det viktig å utfordre elevene til bare å se og lytte. I det virkelige liv har man ingen transkripsjon. I noen oppgaver jobber derfor elevene aktivt med lytteferdigheter før de ser på transkripsjonen.

4 Oppgaver

Det er viktig at elevene gjør åpningsoppgaven *Kick-off* før de ser på filmen. Fristelsen er stor til bare å klikke på play-knappen slik man gjør når man ser noe på YouTube eller lignende, så det er viktig at læreren informerer om formålet med oppgaven.

Føroppgaven skal pense elevene inn på riktig spor. Noen ganger skal elevene gjette hvilke ord personen kommer til å bruke når han eller hun snakker om et bestemt tema. Andre ganger skal de notere hvordan de selv ville beskrive noe, for eksempel en valp, før de hører noen snakke om hunden sin. Eller de skal skrive stikkord om hva de selv mener om et bestemt tema. I mange tilfeller blir det elevene har notert i *Kick-off*, også brukt aktivt i gruppearbeid på slutten av sekvensen. Eksempel: [Your turn to talk](#)

Oppgavene etter filmene har samme benevnelser som i *English around the world*: *Getting the gist*, *Checking details*, *Word building*, *Digging deeper*, *Your turn to ...*

Hovedformålet med disse oppgavene er

- å teste forståelse av muntlig engelsk
- å bli seg bevisst forskjeller på muntlig og skriftlig engelsk
- å øke bevisstheten om ordforrådet
- å undersøke samfunnsforhold i engelsktalende land

Eksempel 1: [Checking details](#)

Eksempel 2: [Word building](#)

Picture this

Picture this betyr «imagine, see in your mind's eye», det vil si: Forestill deg, tenk deg følgende, og denne komponenten i *Going places* består av en omfangsrik bank med dokumentarbilder og tilhørende muntlige og skriftlige oppgaver. Bildene ble tatt på reiser i England og USA og gir innblikk i blant annet skoleelevers hverdagsliv, arkitektur, tagging, kunst, livet i byen og livet på landet.

I *Picture this* ser elevene på ett eller flere bilder og beskriver det de ser, med stikkord eller setninger, de tolker, analyserer og produserer tekst i forskjellige sjangre, alene eller

i samarbeid med andre. Oppgaveformuleringene er åpne slik at elevene kan arbeide med oppgavene uavhengig av hvilket nivå de befinner seg på.

1 Mål

Det er viktig å poengtere at bildene ikke er illustrasjon til tekst, men at de utgjør et læremiddel i seg selv. De fungerer som kilde for språklæring og innholdsproduksjon. Noen bilder er kilder til undring, andre bilder er utgangspunkt for faktabeskrivelser eller historiediktning.

Picture this inneholder også noen kortere sekvenser, *Snapshots*. Dette er korte læringssekvenser (5–10 minutter) som kan brukes om elevene er blitt tidlig ferdig med opplegget læreren har planlagt for dagen (i *Going places* eller i et læreverk). De egner seg også godt for enkeltelever som blir ferdig tidligere enn andre elever pga. nivåforskjeller. Eksempel: [Snapshots](#)

2 Kategorier

Bildene er delt inn i 6 kategorier:

PICTURE THIS

Teen life	And then ...	Contrasts
1 The big day	1 The white car	1 Word art
2 Looking good	2 The deer	2 Something old, something new
3 Selfie time	3 What a coincidence!	3 City living
4 Part-time job	4 A gas station	4 Home
5 Way to go	5 A tricky problem	5 Lights
6 Ten minutes left	6 Stuck!	6 The end of the day
7 Hanging out	7 A day out	7 Snapshots
8 Gotta go!		

Past and present	Food for thought	What is this?
1 Elm Hill	1 Christmas	1 What is this?
2 Tombland	2 Fruit and veg	2 What is this?
3 War and peace	3 The tea shop	3 What is this?
4 History in Decorah	4 Breakfast all day	4 What is this?
5 Snapshots	5 When it's gone	5 Snapshots
	6 The right kind of customer	

3 Oppgaver

Det er viktig at elevene gjør oppgavene i riktig rekkefølge, ettersom de bygger på hverandre. I første oppgave kan elevene for eksempel se et nærbilde som skal beskrives eller undres over. Deretter får elevene se et større bilde som setter det første bildet i et litt annet perspektiv. I siste oppgave, *The bigger picture*, skal elevene finne ut mer om gjenstanden eller aktiviteten i bildet, enten ved å gå inn på en nettside, dikte fortsettelsen på en historie, komme med ulike forslag eller lignende. Oppgavene går altså fra detaljnivå til et større bilde.

Opgavenavnene er tatt fra bildeverdenen. *Zooming in* tilsvarer i stor grad *Checking details*, *Zooming out* tilsvarer *Getting the gist* og *The bigger picture* tilsvarer *Digging deeper / Your turn to ...*

Også i denne komponenten av *Going places* er det oppgaver med innebygget informasjonskløft. Elevene arbeider i par og får ulik informasjon og ulike bilder. Disse er merket henholdsvis Person A og Person B. Først arbeider Person A og Person B med hver sin deloppgave, så arbeider de sammen, men med ulikt utgangspunkt. Det er viktig at elevene følger instruksjonene og ikke ser på hverandres tekst og bilder før de får beskjed om det, ellers forsvinner overraskelsesmomentet, og læringseffekten reduseres.

Eksempel 1: [What is this?](#)

Eksempel 2: [History in Decorah](#)

I *Picture this* er det imidlertid stort sett lagt mer vekt på individuelt arbeid enn pararbeid. Stillbildene er tilrettelagt for differensiering, og elevene arbeider på det nivået der de befinner seg. Det er mange typer skriftlige oppgaver fra flere sjangre:

- bildetekst
- tekstmelding
- dagboknotat
- blogginlegg
- kort avisartikkel

innlegg på skolens nettsted
spøkelseshistorie
dikt
fortelling
indre monolog/tanker
begynnelsen/slutten på en historie
skrive en (muntlig) forklaring
skrive en samtale
beskrive følelser til person i bildet
beskrive farger og former
beskrive bygninger
beskrive en gjenstand

Kompetansemål

Her finner du en oversikt over hvilke kompetansemål etter 10. årstrinn som møtes i *Going places*.

Språklæring

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- bruke ulike situasjoner, arbeidsmåter og læringsstrategier for å utvikle egne ferdigheter i engelsk
- kommentere eget arbeid med å lære engelsk
- identifisere vesentlige språklige likheter og ulikheter mellom engelsk og eget morsmål, og bruke dette i egen språklæring
- velge ulike digitale ressurser og andre hjelpemidler, og bruke dem på en selvstendig måte i egen språklæring

Muntlig kommunikasjon

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- velge og bruke ulike lytte- og talestrategier tilpasset formålet
- forstå og bruke et generelt ordforråd knyttet til forskjellige emner
- vise evne til å skille mellom positivt og negativt ladede uttrykk som refererer til enkeltindivider og grupper av mennesker
- forstå hovedinnhold og detaljer i ulike typer muntlige tekster om forskjellige emner
- lytte til og forstå varianter av engelsk fra forskjellige autentiske situasjoner
- uttrykke seg med flyt og sammenheng tilpasset formål og situasjon
- uttrykke og begrunne egen mening om forskjellige emner
- innlede, holde i gang og avslutte samtaler om forskjellige emner ved å stille spørsmål og følge opp innspill
- bruke sentrale mønstre for uttale, intonasjon, ordbøying og ulike setningstyper i kommunikasjon
- forstå og bruke ulike uttrykk for tall og andre data i kommunikasjon

Skriftlig kommunikasjon

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- velge og bruke ulike lese- og skrivestrategier tilpasset formålet
- forstå og bruke et generelt ordforråd knyttet til forskjellige emner
- vise evne til å skille mellom positivt og negativt ladede uttrykk som refererer til enkeltindivider og grupper av mennesker
- forstå hovedinnhold og detaljer i selvvalgte tekster
- lese, forstå og vurdere ulike typer tekster av varierende omfang om forskjellige emner
- bruke egne notater og forskjellige kilder som grunnlag for skriving
- skrive ulike typer tekster med struktur og sammenheng
- bruke sentrale mønstre for rettskriving, ordbøying, setnings- og tekstbygging i produksjon av tekst

- bruke digitale verktøy og formkrav for informasjonsbehandling, tekstproduksjon og kommunikasjon

Kultur, samfunn og litteratur

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- drøfte levesett og omgangsformer i Storbritannia, USA, andre engelskspråklige land og Norge
- gjøre rede for trekk ved historie og geografi i Storbritannia og USA
- beskrive og reflektere over situasjonen til urfolk i engelskspråklige land
- samtale om og formidle aktuelle og faglige emner